

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

7–11. februar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 11.02.2022	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.418,64	-1,82%	12,82%
Dow Jones Industrial	SAD	34.738,06	-1,00%	10,52%
NASDAQ	SAD	13.791,15	-2,18%	-1,67%
Dax 30	Nemačka	15.425,12	2,16%	9,86%
CAC 40	Francuska	7.011,60	0,87%	23,67%
FTSE 100	Velika Britanija	7.661,02	1,92%	17,34%
NIKKEI 225**	Japan	27.696,08	0,93%	-6,31%
Shanghai Composite*	Kina	3.462,95	3,02%	-5,26%

Izvor: Bloomberg.

* Nivo indeksa na 28. 1. (za 1w promenu) i 10. 2. 2022. (za YoY promenu).

** Nivo indeksa na 10. 2. 2022. i 10. 2. 2021. (za YoY promenu).

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1397	-0,50%	-6,02%	USD/EUR	0,8774	0,50%	6,39%
EUR/GBP	0,8379	-0,98%	-4,57%	USD/GBP	0,7352	-0,49%	1,53%
EUR/CHF	1,0550	-0,42%	-2,32%	USD/CHF	0,9258	0,09%	3,95%
EUR/JPY	132,07	0,04%	3,97%	USD/JPY	115,89	0,56%	10,63%
EUR/CAD	1,4441	-1,21%	-6,21%	USD/CAD	1,2672	-0,71%	-0,20%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	0,0	-1,3	0,05%	0,0	-1,0	0,45%	0,0	39,7	-0,72%	-0,3	0,9
1M	-0,56%	-0,6	-0,9	0,10%	5,0	6,7	0,46%	1,0	-	-0,71%	-0,1	1,3
3M	-0,52%	2,5	1,8	0,37%	14,5	33,8	0,74%	11,8	-	-0,71%	0,0	1,6
6M	-0,46%	1,5	6,3	0,66%	21,0	62,0	1,11%	19,3	-	-0,71%	0,0	0,6
12M	-0,30%	4,8	20,4	1,05%	27,7	-	1,53%	27,8	-	-0,72%	0,0	-2,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q1 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	10.03.22.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	16.03.22.	0,25-0,50
Banka Engleske	0,50	0,25	03.02.22.	17.03.22.	0,75
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	02.03.22.	0,50
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	24.03.22.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,49% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1370 do 1,1495 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1397 do 1,1465 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na početku izveštajnog perioda evro je slabio nakon izjava predsednika ECB-a Kristin Lagard da se visoka inflacija u zoni evra verovatno neće dugo zadržati i da nema potrebe za velikim zaoštavanjem monetarne politike.

S druge strane, dolar je jačao usled rasta očekivanja da bi FED mogao brže podizati kamatne stope nakon dobrih podataka s tržišta rada u SAD za januar, koji su nadmašili očekivanja tržišta krajem prošle nedelje.

U takvim okolnostima vrednost valutnog para se u utorak tokom perioda trgovanja nakratko spustila ispod 1,14 dolara za evro, ali se do kraja dana vratila na nivo s kraja prethodnog dana (1,1420 dolara za evro).

Fokus tržišnih učesnika ove nedelje bio je pre svega usmeren na objavu podataka u četvrtak o stopi rasta potrošačkih cena u SAD (CPI – Consumer Price Index), koju će tržište iskoristiti da proceni da li će FED sledećeg meseca povećati stope za 25 b.p. ili za 50 b.p.

U susret objavi podataka o inflaciji dolar je u sredu blago oslabio, a valutni par se tokom dana uglavnom kretao oko nivoa od 1,1440 dolara za evro.

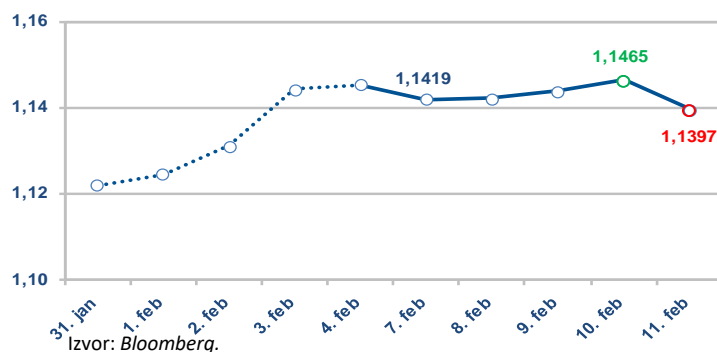
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,50%.

U četvrtak je objavljen podatak da je stopa rasta potrošačkih cena u SAD u januaru povećana na 7,5% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je više od očekivanja (7,2%), nakon 7,0% u decembru, što je najveći rast u poslednjih 40 godina.

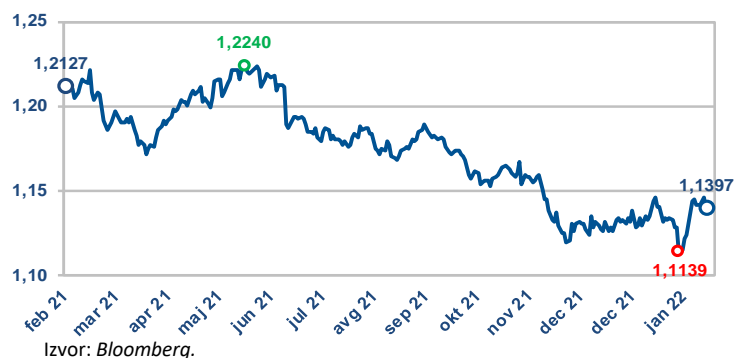
Neposredno nakon objave ovih podataka dolar je znatnije ojačao, pa se kurs EUR/USD našao ispod nivoa od 1,1380 dolara za evro.

Ipak, kurs se nije dugo zadržao na tom nivou. Iako su objavljeni podaci o inflaciji povećali očekivanja tržišta da će FED agresivnije zaoštavati monetarnu politiku (a više kamatne stope obično ojačale bi dolar), **tržišni učesnici su iskoristili priliku da ostvare profit na postojećim dugim pozicijama u dolarima, pa je dolar do kraja dana oslabio**, tako da je kurs EUR/USD na zatvaranju u četvrtak bio na nivou od 1,1465 dolara za evro (najviša vrednost na zatvaranju za period).

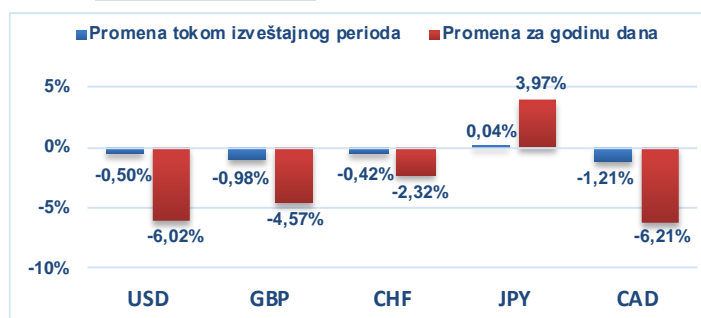
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Međutim, u petak ponovo dolazi do promene, dolar je znatnije ojačao zajedno s drugim valutama sigurnog utočišta (*safe haven*) usled naglog jačanja averzije prema riziku nakon što su Sjedinjene Države saopštile da je Rusija okupila dovoljno trupa u blizini Ukrajine da pokrene veliku invaziju. Zvanični Vašington je pozvao sve građane SAD da napuste Ukrajinu u roku od 48 sati, a tom pozivu su se priključile i druge zemlje poput Velike Britanije, Japana, Letonije, Norveške, Holandije.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1397 američkih dolara za evro (najniža vrednost na zatvaranju za period).

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje povećani su duž cele krive prinosa, a naročito snažan rast zabeležen je na delu krive oko dve godine. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 19 b.p., na 1,51%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 3 b.p., na 1,95%.

Snažan rast prinosa usledio je nakon objave podataka o inflaciji u januaru, koji su pokazali da je široko rasprostranjen rast inflatornih pritisaka u SAD nastavljen početkom ove godine, što dodatno podržava nameru FED-a da počne s povećanjem referentne kamatne stope sledećeg meseca i povećava verovatnoću povećanja stope od 50 b.p. Prinos desetogodišnje obveznice SAD povećan je za oko 8 b.p., na 2,05%, dok je prinos dvogodišnje obveznice zabeležio najveći dnevni skok od 2009. godine, sa 1,35% na preko 1,60%. Međutim, u petak su prinosi delimično korigovani, na šta su uticale geopolitičke tenzije oko Ukrajine.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD u januaru povećana je na 7,5% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je više od očekivanja (7,2%), nakon 7,0% u decembru, što je najveći rast u poslednjih 40 godina (od februara 1982). Mesečna stopa inflacije bila je 0,6%, iznad očekivanja (0,4%), koliko je iznosila i u decembru. Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, iznosila je 6,0%, nakon 5,5% u decembru, dok je mesečna stopa bila 0,6%, kao i u prethodnom mesecu, a oba podatka su bila takođe za 0,1 p.p. iznad očekivanja. Na rast inflacije najviše je uticao rast cena hrane (0,9%), energenata (0,9%), pre svega električne energije (4,2%) i troškova stanovanja (0,3%). Rastu inflacije doprinele su i veće cene nameštaja za domaćinstvo, polovnih vozila, odeće i medicinske nege.

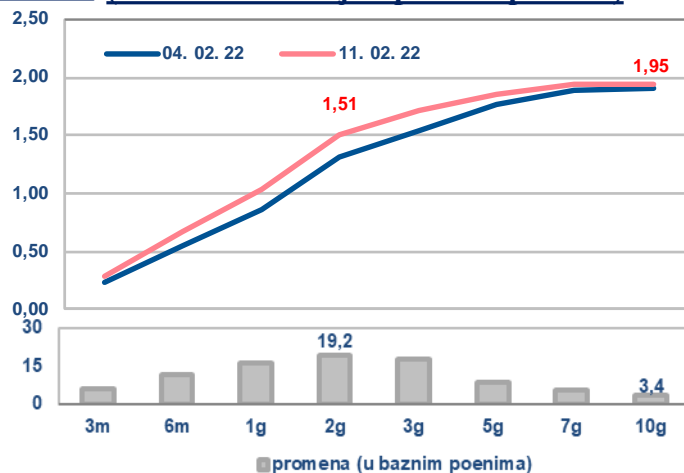
Stopa inflacije u SAD u januaru je povećana na 7,5%, što je najviše od februara 1982. godine.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD smanjen je treću nedelju zaredom, sa 239 hiljada na 223 hiljade (očekivano 230 hiljada) u nedelji koja se završila 5. februara, potpuno anulirajući rast od 102 hiljade u prethodnih šest nedelja izazvan uticajem omikron varijante virusa na tržište rada. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre (do 29. januara) ostao je nepromenjen u odnosu na prethodnu nedelju – 1,62 miliona.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za februar, imao je vrednost od 61,7, što je znatno ispod očekivanja (67,0) i vrednosti u januaru (67,2) i nalazi se na najnižem nivou za poslednjih deset godina. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je na 68,5 (sa 72,0 u januaru), a komponenta očekivanja smanjena je na 57,4 (sa 64,1). Dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina) u februaru su zadržana na 3,1%, dok su očekivanja za narednu godinu dana povećana na 5,0% (sa 4,9%). Do snažnog pogoršanja sentimenta kod potrošača od početka godine došlo je usled visoke inflacije u SAD, koja je uticala na smanjenje realnih zarada, odnosno kupovne moći stanovništva, a uprkos usporavanju širenja omikron varijante virusa korona.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

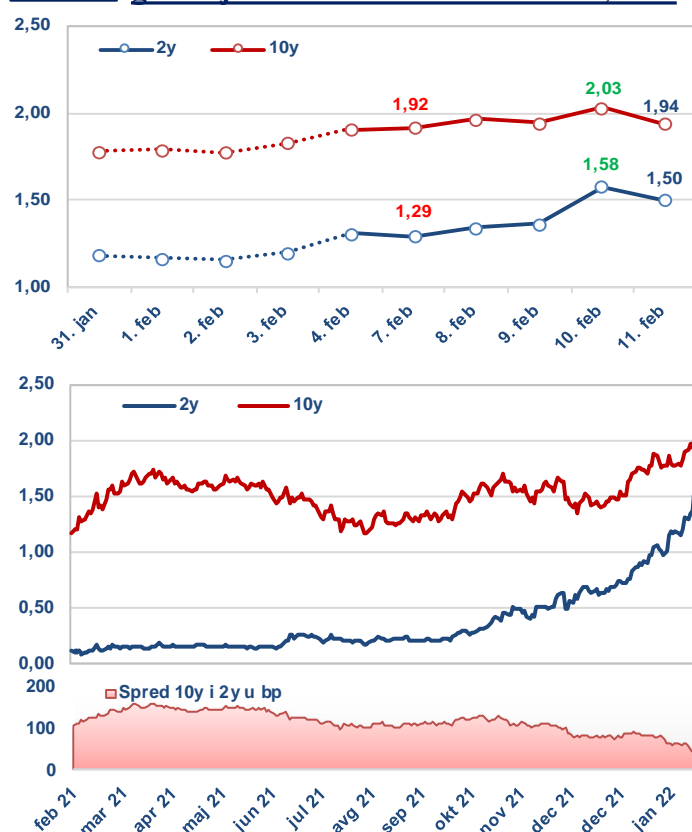
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, YoY	Jan	7,2%	7,5%	7,0%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	05.Feb	230	223	239
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Feb	67	61,7	67,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica kraće ročnosti su smanjeni, uz nešto veći pad prinosa obveznica ročnosti dve godine, dok su prinosi obveznica duže ročnosti povećani, zbog čega je povećan nagib krive.

Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 8 b.p., na -0,33%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 9 b.p., na 0,29%. Prinosi obveznica duže ročnosti porasli su krajem nedelje nakon što su objavljeni podaci o inflaciji u SAD, koja je zabeležila najveći rast u poslednjih 40 godina. Prinosi obveznica ročnosti dve godine korigovani su početkom nedelje nakon snažnog rasta posle sastanka ECB-a prethodne nedelje.

U novim tromesečnim projekcijama Evropske komisije navodi se da se, nakon značajne ekspanzije od 5,3% u 2021, očekuje rast od 4,0% u 2022. i 2,8% 2023. u Evropskoj uniji, odnosno 4,0% u 2022. i 2,7% u 2023. u zoni evra. Evropska unija je u celini dostigla nivo BDP-a pre pandemije u trećem tromesečju 2021, dok se očekuje da sve zemlje članice pojedinačno dostignu taj nivo do kraja 2022. Privredni rast u Evropskoj uniji usporio je u poslednjem tromesečju 2021. nakon većeg rasta u trećem tromesečju, najviše usled uvođenja novih mera sa širenjem omikron virusa, kao i problema u lancima snabdevanja, dok poslednji ekonomski pokazatelji ukazuju na to da će se sporiji rast nastaviti i tokom prvog tromesečja ove godine.

Projekcije inflacije znatno su revidirane naviše, odražavajući više cene energenata, ali i širenje inflatornih pritisaka na ostale kategorije dobara od jeseni prošle godine. Navodi se da se očekuje da stopa inflacije u zoni evra, nakon što je dostigla 4,6% u poslednjem tromesečju prošle godine, dostigne maksimum od 4,8% u prvom tromesečju ove godine i ostane iznad 3% do trećeg tromesečja. Sa ublažavanjem pritisaka na cene koji potiču od ograničenja na strani ponude i viših cena energenata, očekuje se pad stope inflacije na 2,1% u četvrtom tromesečju i ispod 2% tokom 2023. Sveukupno, **predviđa se da će inflacija u zoni evra porasti sa 2,6% u 2021. (prethodna procena 2,4%) na 3,5% (2,2% prethodno) u 2022, pre nego što uspori na 1,7% (1,4% prethodno) 2023. godine.**

Ističe se da neizvesnost i rizici ostaju visoki, a kao izvori neizvesnosti navode se razvoj pandemije i njen uticaj na kritične lance snabdevanja, tražnja stanovništva koja može biti viša ili niža od očekivane, veće prelivanje troškova sa proizvođača na potrošače i geopolitičke tenzije u Istočnoj Evropi.

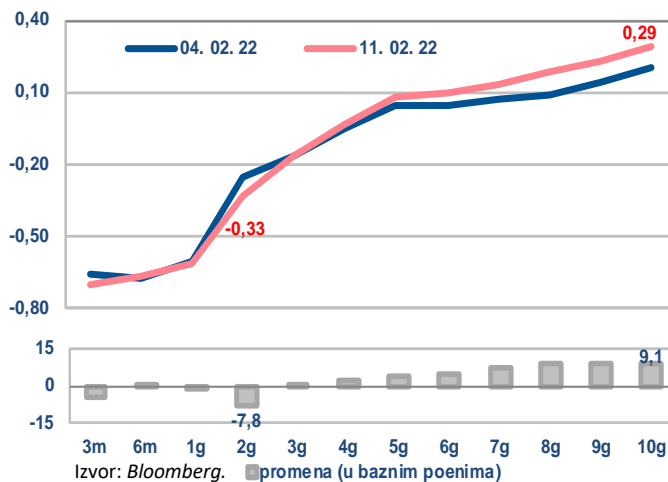
Evropska komisija revidirala projekciju inflacije za 2022. znatno naviše, sa 2,2% na 3,5%.

Indeks poverenja investitora u zoni evra *Sentix* povećan je u januaru sa 14,9 na 16,6. Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 16,3 na 19,3, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana sa 13,5 na 14,0.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj smanjena je u decembru za 0,3%, iako je bio očekivan rast od 0,4%. Na pad industrijske proizvodnje uticao je pad proizvodnje u građevinskom sektoru za više od 7%, usled problema u lancima snabdevanja, nedostatka radne snage i duže pauze za Božić. S druge strane, proizvodnja u prerađivačkom sektoru povećana je za 1,2%, usled rasta proizvodnje u automobilske industriji za više od 12% u odnosu na prethodni mesec. Međutim, neophodno je šire prevazilaženje problema u lancima snabdevanja, kada se može očekivati snažan oporavak industrijske proizvodnje.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

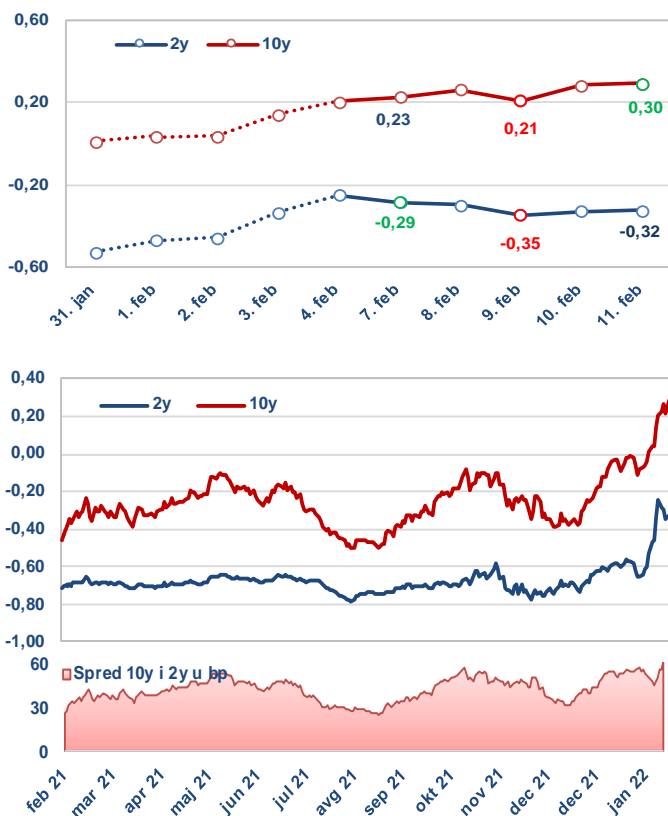
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, YoY, finalno	Jan	5,1%	5,1%	5,1%
Industrijska proizvodnja, MoM	Dec	0,5%	-0,3%	0,3%
Sentix indeks poverenja investitora, zona evra	Jan	15,2	16,6	14,9

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

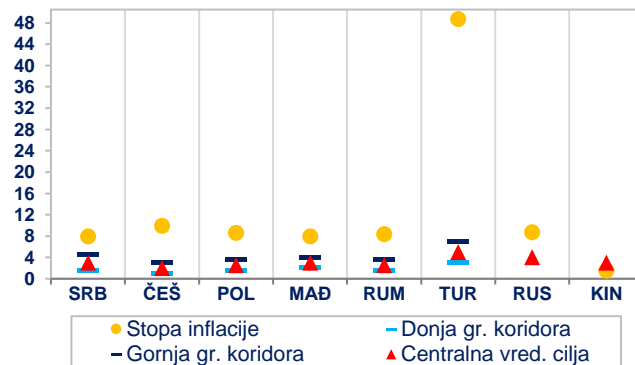
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	10.3.22	1,00
Češka (CNB)	4,50	0,75	3.2.22	31.3.22	-
Poljska (NBP)	2,75	0,50	8.2.22	8.3.22	3,05
Mađarska (MNB)	2,90	0,50	25.1.22	22.2.22	-
Rumunija (NBR)	2,50	0,50	9.2.22	n/a	-
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	16.12.21	17.2.22	14,10
Rusija (CBR)	9,50	1,00	11.2.22	18.3.22	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * T1 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske (NBP) povećala je referentnu kamatnu stopu za 50 b.p., na nivo od 2,75% (peto uzastopno povećanje referentne stope). Ukupno povećanje referentne stope od početka ciklusa pooštavanja iznosi 265 b.p. Odluku su očekivali tržišni učesnici. Nakon ovog povećanja, referentna stopa NBP beleži najviši nivo od 2013. godine. Stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su povećane za po 50 b.p., na nivo od 2,25% i 3,25%, respektivno. Odluka je doneta u uslovima pojačanih inflatornih pritisaka – stopa inflacije je u decembru iznosila 8,6% YoY (najviši nivo u prethodnih više od 20 godina).

Centralna banka Rumunije (NBR) povećala je referentnu kamatnu stopu za 50 b.p., na nivo od 2,50%. Obim povećanja bio je iznad očekivanja tržišta (očekivano je povećanje od 25 b.p.). Stope na kreditne i depozitne olakšice takođe su povećane za po 50 b.p., na 3,50% i 1,50%, respektivno. Ovo je četvrto povećanje referentne stope NBR od početka ciklusa pooštavanja monetarne politike, od kada je stopa kumulativno povećana za 125 b.p. Odluka o povećanju referentne stope NBR doneta je u uslovima povišene stope inflacije, koja je u decembru zabeležila nivo od 8,2% YoY.

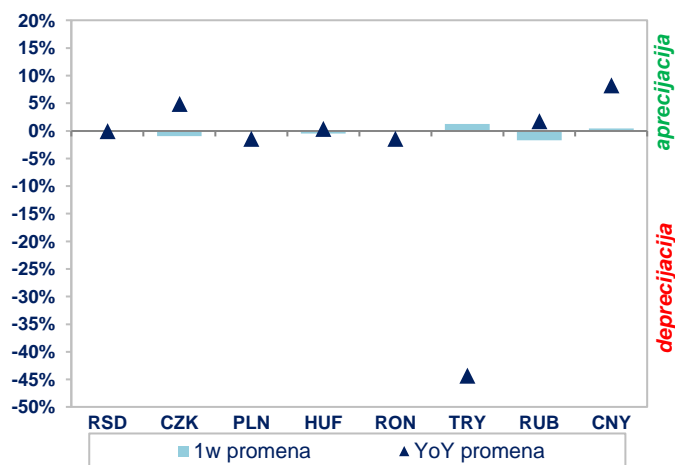
Centralna banka Rusije (CBR) povećala je referentnu kamatnu stopu za 100 b.p., na nivo od 9,50% (osmo uzastopno povećanje), što su i očekivali tržišni učesnici. Referentna stopa CBR je od početka ciklusa pooštavanja povećana za ukupno 525 b.p. Nakon sastanka objavljene su nove projekcije CBR. Prognoza stope inflacije za kraj 2022. godine revidirana je naviše, na nivo 5–6%, s prethodno očekivanog raspona 4–4,5%, dok se sredinom 2023. godine očekuje vraćanje stope inflacije na ciljani nivo CBR (4%). Prognoza referentne stope znatnije je revidirana naviše i iznosi 9–11% za 2022. godinu (prethodno je iznosila 7,3–8,3%). Očekivanje za 2023. godinu je na nivou od 7,5–9%. Prognoza rasta BDP-a za 2022. godinu ostala je nepromenjena na 2–3%.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch* je dodatno smanjila kreditni rejting Turske, s nivoa BB– na nivo B+, uz isticanje negativnih izgleda. Kao razlog za ovu odluku navodi se ekspanzivna monetarna politika koju sprovodi Turska, a koja bi mogla da utiče na visoku stopu inflacije u dužem periodu i povećanje izloženosti javnih finansija deprecijacijskim pritiscima i inflaciji.

U izveštajnom periodu objavljene su stope inflacije Rusije i Mađarske za januar i iznosile su 8,73% YoY i 7,9% YoY, respektivno (iznad podatka iz decembra od 8,4% YoY i 7,4% YoY, respektivno).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	3,820	7,0	51,0
Češka (2031)	3,007	-1,7	153,6
Poljska (2030)	3,974	9,2	270,0
Mađarska (2033)	4,777	-2,9	249,0
Rumunija (2030)	5,582	5,1	289,4
Turska (2031)	20,850	-80,0	828,0
Rusija (2030)	9,805	39,0	341,0
Kina (2030)	2,787	8,1	-45,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 1,90% i kretala se u rasponu od 1.820,02 američka dolara do 1.840,65 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

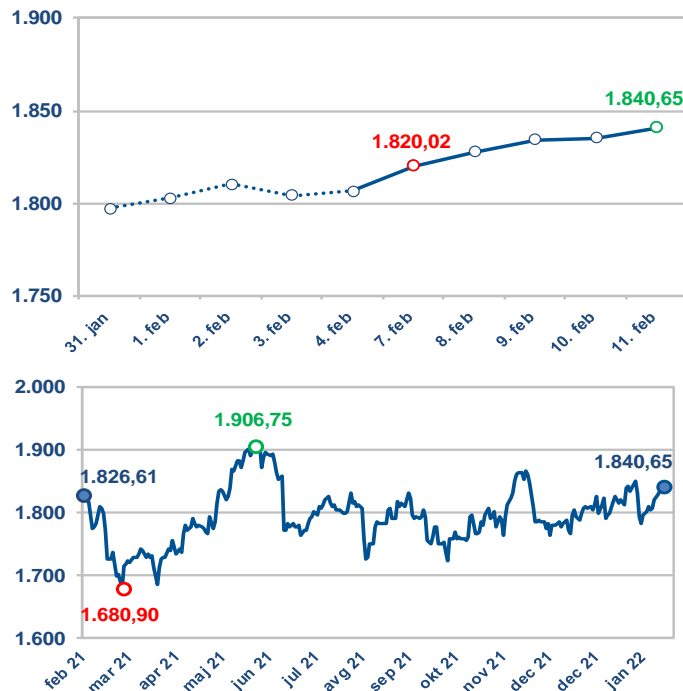
Na rast cene zlata, u posmatranoj nedelji, uticali su: povećanje inflacije širom sveta; objavljivanje podataka o potrošačkim cenama u SAD za januar (CPI je zabeležio 7,5% najveće međugodišnje povećanje od februara 1982); dugotrajni geopolitički rizici i rastuće tenzije između Ukrajine i Rusije. „Ako Rusija napadne Ukrajinu, gasovod Severni tok 2 biće zaustavljen”, izjavio je predsednik SAD Bajden, dok je britanski premijer izjavio da će sankcije i druge mere biti spremne. U Briselu se razgovara o vanrednim merama ako bi se EU suočila s rizicima od rasta cene gasa, moguće migratorne krize i pretnji sajber bezbednosti ako Rusija napadne Ukrajinu.

Cena zlata je porasla za 1,90% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.840,65 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg rasta cena zlata, u posmatranoj nedelji, uticali su: spekulacije na finansijskom tržištu o povećanju nivoa referentne kamate od strane FED-a za 50 b.p. sledećeg meseca (predstavnik FED-a Džejms Bulard izjavio je da se zalaže za uvećanje od ukupno 1% do kraja prve polovine godine); rast vrednosti američkog dolara; rast stopa prinosa na državne obveznice SAD (smanjuju tražnju za zlatom, usled povećanja oportunitetnih troškova).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 2,26% i kretala se u rasponu od 93,92 američka dolara do 97,59 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

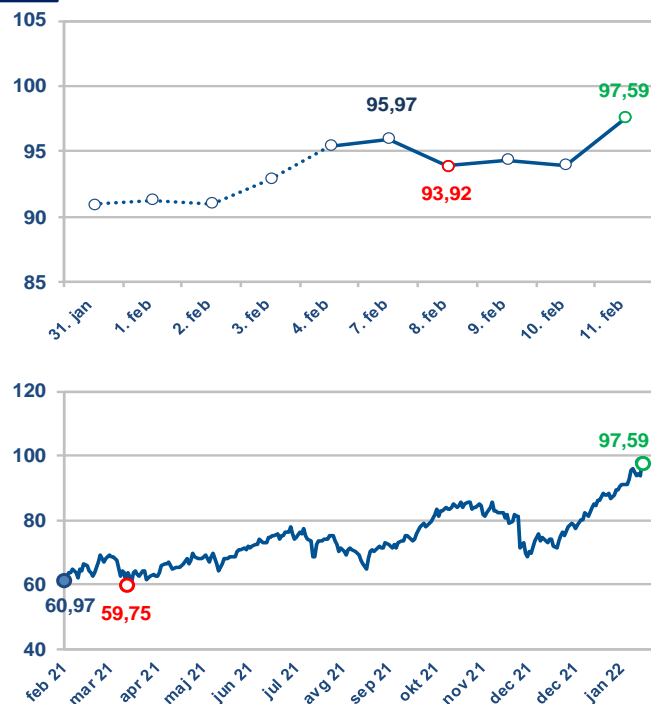
Na rast cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su: vojno-bezbednosna situacija između Rusije i Ukrajine (Rusija je otpočela vojne vežbe u Belorusiji, blizu granice na manje od 100 km od Kijeva); strah tržišnih učesnika oko mogućih poremećaja u snabdevanju, niža ponuda od tražnje (u svetu); zimska oluja i poremećaji u snabdevanju u SAD podstiču povećanu tražnju za dizelom (na najvišem nivou u poslednje tri decenije); izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu zaliha sirove nafte u SAD (najniži nivo od oktobra 2018).

Cena nafte je porasla za 2,26% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 97,59 USD/bbl.

Na ograničenje daljeg rasta cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su: pritisak SAD na Iran da se brzo postigne dogovor o nuklearnom programu, nakon čega bi usledilo ublažavanje ekonomskih sankcija i povratak Irana na globalno tržište nafte (oko 1 milion barela dnevno od strane nekada trećeg proizvođača unutar organizacije OPEC); povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes* (broj aktivnih naftnih bušotina povećan je za 22 jedinice, sa 613 jedinica na 635 jedinica).

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.